

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. M.**, bývajúceho v H., zastúpeného JUDr. P. M., advokátom v D., proti odporcovi **JUDr. M. M.**, bývajúcemu v K., **o zákaz užívať rodinný dom**, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 5 C 22/2000, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 11. decembra 2007 sp. zn. 8 Co 289/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania 64,18 € na účet JUDr. P. M., číslo účtu X. vedený vo V., a. s., pobočka D., do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom z 23. marca 2006 č. k. 5 C 22/2000 – 136 návrh navrhovateľa na uloženie povinnosti odporcovi vydať kľúče od rodinného domu, súpisné číslo X. nachádzajúcemu sa v obci O., z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p. zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Krajský súd v Žiline na odvolanie navrhovateľa uznesením z 27. februára 2007 sp. zn. 8 Co 234/2006 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd Dolný Kubín (v poradí druhým) rozsudkom z 25. júna 2007 č. k. 5 C 22/2000 - 209 zakázal odporcovi užívať rodinný dom súpisné číslo X., t. č. súpisné číslo X., nachádzajúci sa v obci O. a zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania

32 332,85 Sk do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V konaní najprv riešil otázku aktívnej legitímácie navrhovateľa a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že vlastníkom predmetného rodinného domu je výlučne navrhovateľ (na základe dedičského rozhodnutia po poručiteľovi J. M. – svojmu otcovi), preto má právo na ochranu proti tomu, kto neoprávnene zasahuje do jeho vlastníckeho práva. Dohodu o užívaní rodinného domu jej účastníci uzavreli počas prebiehajúceho dedičského konania po svojom otcovi – J. M., ktorého boli účastníkmi (§ 460 Občianskeho zákonníka) a v zmysle ktorej vykonávali dispozíciu s majetkom patriacim do dedičstva, o ktorom ešte nebolo právoplatne rozhodnuté. Právoplatným rozhodnutím o spôsobe vyporiadania dedičstva po poručiteľovi J. M. predmetný rodinný dom nadobudol navrhovateľ a to bez akýchkoľvek záväzkov v prospech ostatných spoludedičov. Za takého stavu mal právo domáhať sa v zmysle ustanovenia § 80 písm. c/ O. s. p. vydania rozhodnutia na ochranu svojho vlastníckeho práva voči odporcovi, ktorý rodinný dom užíva bez právneho dôvodu (§ 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Žiline (v poradí druhým rozhodnutím) rozsudkom z 11. decembra 2007 sp. zn. 8 Co 289/2007 na odvolanie odporcu rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania 6 536,60 Sk k rukám právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Stotožnil sa s vyriešením otázky aktívnej legitímácie navrhovateľa, keď s poukazom na právoplatné dedičské rozhodnutie konštatoval, že navrhovateľ zdedil predmetný rodinný dom, a preto sa môže domáhať podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka ochrany svojho vlastníckeho práva proti odporcovi. Tento zasahoval do jeho výlučného vlastníckeho práva tým, že sa snažil v minulosti previesť predmetnú nehnuteľnosť do svojho vlastníctva a tým, že na rodinnom dome vymenil kľúče. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie odporca. Žiadal ho zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) v otázke aktívnej legitímácie navrhovateľa a zásahu do jeho vlastníckeho práva a bol toho názoru, že v danej veci sa jedná o res iudicata (prekážku právoplatne rozhodnutej veci) s poukazom na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co 482/00 z 11. apríla 2000 (konanie vedené na Okresnom súde Dolný

Kubín sp. zn. 3 C 378/97) a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 75/2000 z 24. augusta 2000.

Navrhovateľ bol toho názoru, že dovolanie nie je v danej veci prípustné, pretože ide o potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu a konanie na odvolacom ako aj na súde prvého stupňa nemá také vady, ktorými je dovolanie zákonne odôvodniteľné. Rozhodnutia súdov sú založené na správnom právnom posúdení veci. Preto navrhol dovolanie odmietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania v uvedenej výške.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné a preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Keďže v prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, podmienky prípustnosti dovolania upravuje ustanovenie § 238 O. s. p.

Dovolanie je zásadne prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V prejednávanej veci dovolateľ napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, pričom sa nejedná o prípad, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu skôr vysloveného v tejto veci. Prípustnosť dovolania teda nemožno vyvodzovať z ustanovenia § 238 ods. 2 O. s. p. Rovnako odvolací

súd nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu podľa § 238 ods. 3 O. s. p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku či uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Citované ustanovenie § 237 O. s. p. nemá obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. neprípustné.

So zreteľom na odporcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že v prejednávanej veci sa už prv právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo (res iudicata) alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (§ 237 písm. d/ O. s. p.).

Len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 159 ods. 3 O. s. p.).

K porušeniu prekážky res iudicata (právoplatne rozhodnutej veci) vyslovene v citovanom ustanovení § 159 ods. 3 O. s. p., ktorá vylučuje, aby súd vec znova prejednal, dôjde vtedy,

ak sú súčasne splnené tri podmienky : a) začne sa opätovne konať, hoci už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté, 2) začne sa opätovne konať medzi tými istými účastníkmi, 3) a o tej istej veci. Za tú istú vec v zmysle § 159 ods. 3 O. s. p. treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený petitom návrhu vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t. j. nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne, pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je samo osebe významné, ak majú tí istí účastníci v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie. Tých istých účastníkov sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia (singulárna alebo univerzálna sukcesia) účastníkov, ktorí sú (boli) účastníkmi už skončeného konania.

Prekážkou *res iudicata* podľa § 237 písm. d/ O. s. p. má byť podľa tvrdenia odporcu rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. 8. 2000 sp. zn. 5 Cdo 75/2000, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol dovolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 11. 4. 2000 sp. zn. 8 Co 482/00, ktorým zmenil vyhovujúci rozsudok Okresného súdu Námestovo z 3. 12. 1999 č. k. 3 C 378/97 tak, že návrh zamietol.

Okresný súd Námestovo rozsudkom z 3. 12. 1999 č. k. 3 C 378/97 – 59 vyhovel návrhu navrhovateľa (J. M.) proti odporcovi (JUDr. P. M.) a určil, že odporca nie je oprávneným držiteľom nehnuteľnosti – pozemku zapísaného v katastri nehnuteľností pre k. ú. O. ako KN parc. č. X. zast. plocha o výmere X. m² a uložil odporcovi povinnosť odstrániť drevenú chatku postavenú v k. ú. O. na KN parc. č.X. zast. plocha o výmere X. m² a nahradiť navrhovateľovi trovy konania. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 11. 4. 2000 sp. zn. 8 Co 482/00 rozsudok okresného súdu zmenil tak, že návrh zamietol. Dovolanie navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 24. 8. 2000 sp. zn. 3 C 378/97 zamietol a účastníkom náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Ako už bolo uvedené, prekážka *res iudicata* vyžaduje zachovanie totožnosti subjektov a totožnosti predmetu konania. Totožnosť subjektov súdneho konania v danej veci a vo veci vedenej pred Okresným súdom Námestovo sp. zn. 3 C 378/97 je zachovaná. Druhá podmienka totožnosti predmetu konania týchto konaní však splnená nie je, keďže v týchto konaniach nie je uplatnený ten istý nárok. Na základe toho možno konštatovať, že dovolateľom tvrdená vada konania nie je daná.

Z obsahu dovolania vyplýva tiež námietka odporcu, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), ktorý dôvod ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii právnej normy na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, ale nezakladali by prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil správny právny predpis a či ho správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery, prichádzalo do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nejde).

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie podľa Občianskeho súdneho poriadku neprípustné. So zreteľom na to, dovolanie odporcu odmietol podľa § 243b ods. 5 prvá veta O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

V dovolacom konaní nebol odporca úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo navrhovateľovi (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd preto uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania na účet jeho právneho zástupcu. Trovy dovolacieho konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej pomoci, t. j. písomné vyjadrenie k dovolaniu z 31. 3. 2008 (čl. 245) vo výške 48,63 €, 19 % DPH 9,24 € a režijný paušál 6,31 €, spolu 64,18 € (§ 14e ods. 1 v spojení s § 14 ods. 1 písm. c/, § 11 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. mája 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: